

Werk

Label: Other

Jahr: 1958

PURL: https://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?31311157X_0083|log105

Kontakt/Contact

Digizeitschriften e.V.
SUB Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen

✉ info@digizeitschriften.de

ZPRÁVY

NÁVŠTĚVY ZAHRANIČNÍCH MATEMATIKŮ V ČSR

Koncem srpna a začátkem září navštívil Prahu známý rumunský matematik akademik GHEORGHE VRĂNCIANU, který již několikrát předtím v Praze přednášel.

Dne 30. 8. 1957 přednesl referát na katedře matematiky a deskriptivní geometrie fakulty inženýrského stavitelství ČVUT o maximálně pohyblivých grupách v prostorech s afinní konexí. Dne 2. září 1957 přednášel v matematické obci pražské na téma „Prostory s afinní konexí lokálně eukleidovské a korespondence mezi afinními resp. projektivními prostory“. Obě přednášky byly čteně navštíveny a rozvinula se bohatá diskuse mezi přednášejícím a našimi specialisty v geometrii.

Fr. Nožička, Praha

*

Dipl. Phys. WALTER HOFFMANN se svou chotí byl při příležitosti své návštěvy III. čs. strojírenské výstavy v Brně ve dnech 16.—19. září 1957 hostem Ústavu matematických strojů ČSAV. W. Hoffmann je pracovníkem ústavu praktické matematiky vysoké školy v Darmstadtu (NSR). Přednesl v matematické obci ve dnech 16. a 17. září 1957 dvě přednášky.

Podrobný výtah z těchto přednášek najde čtenář v časopise Aplikace matematiky 3 (1958), č. 2.

Ivo Babuška, Praha

*

Ve dnech 2. až 11. října 1957 navštívil Prahu p. STEFAN ROLEWICZ, vědecký pracovník Matematického ústavu Polské akademie věd ve Varšavě. P. St. Rolewicz se zajímá především o funkcionální analýsu; v Praze se seznámil s pracovníky matematicko-fyzikální fakulty a Matematického ústavu ČSAV, navštívil některé semináře MÚ ČSAV a věnoval velkou pozornost pražským památkám a kulturnímu životu.

Jaroslav Kurzweil, Praha

*

Dne 13. října 1957 přijel do Prahy význačný francouzský matematik světového jména profesor MAURICE FRÉCHET, člen Francouzské akademie věd. Prof. M. Fréchet i jeho vnučka, která jej doprovázela, byli hosty Československé akademie věd.

Za svého čtrnáctidenního pobytu v Praze, Brně a Bratislavě přednesl prof. M. Fréchet několik přednášek z oboru pravděpodobnosti, funkcionální analýsy a matematické statistiky, v nichž je vynikajícím odborníkem. Na shromážděních matematické obce pražské dne 16. a 21. října přednesl dva vědecké referáty na thema: „Určení korelační tabulky, jejíž okrajové hodnoty jsou předem dány“ a „Paraanalytické funkce“.

V první přednášce, která byla početně navštívena hlavně matematickými statistiky, dokázal autor existenci aspoň jedné korelační tabulky za předpokladu, že její okrajové hodnoty jsou předem dány. Ukázal, že odpovídající distribuční funkce je obsažena mezi

dvěma distribučními funkcemi, jež jsou řešením problému a z nichž každá odpovídá funkčnímu monotonnímu nenáhodnému vztahu.

Ve druhé přednášce rozšířil autor definice a vlastnosti analytických funkcí na tzv. funkce paraanalytické. Uvažoval o případě, kdy funkce reprezentuje trojrozměrný vektor a proměnná dvojrozměrný parametr. Vyvodil z toho definici ploch derivovatelných vzhledem k pravidlu o násobení a udal kanonické formy jejich rovnic.

Dne 19. října přednášel prof. M. Fréchet v Matematickém ústavu ČSAV o náhodných elementech jakékoli povahy. Zmínil se o tom, že počet pravděpodobnosti se zabýval postupně náhodnými čísly, náhodnými vektory, náhodnými funkcemi. Autor uvažoval obecněji o náhodných elementech jakékoliv povahy a ukázal, jak třeba zobecnit klasické definice a věty, ať už uvažované elementy jsou prvky Banachova prostoru nebo ještě obecnějšího prostoru metrického. Tato přednáška vzbudila pozornost a diskusi přítomných odborníků.

V Bratislavě měl prof. M. Fréchet přednášku o funkcích derivovatelných vzhledem k pravidlu o násobení. Dokázal např., že klasické řady, jimiž jsou definovány funkce e^v , $\cos v$, $\sin v$, mají smysl i když v je n -dimensionální vektor, avšak že jejich součet závisí na zavedeném pravidle o násobení.

Na přednášce v Brně položil prof. M. Fréchet dva důležité problémy. I. Je prostor, jehož prvky jsou křivky, Banachovým prostorem (volíme-li vhodným způsobem normu, skalární součin a součet)? II. Jsou prostory C a L_2 homeomorfní? Z jistých vět vyplývá, že není-li tomu tak, lze každý z nich rozložit na dvě disjunktní množiny $C = A_1 \cup B_1$ a $L_2 = A_2 \cup B_2$ tak, že A_k a B_k jsou homeomorfní ($k = 1, 2$). Jde o explicitní určení těchto dvou homeomorfismů.

Prof. M. Fréchet navázal už dávno před válkou styky s československými matematiky. Známy je jeho přátelský vztah k zesnulému prof. B. HOSTINSKÉMU. V r. 1928 byl zvolen čestným členem Jednoty československých matematiků a fysiků. Za svého nynějšího pohybu v Československu projevil prof. M. Fréchet zájem o kulturní život v našich zemích, navštívil galerie a divadla; jeho přednášky i rozhovory daly cenné podněty našim mladým matematikům v jejich práci.

J. Novák, Praha

*

V době od 2. října do 31. října 1957 dlel v Praze na studijní cestě matematický statistik doc. STEFAN ZUBRZYCKI z Matematického ústavu Polské akademie věd ve Vratislavi. Za svého pobytu byl hostem Matematického ústavu ČSAV; dále navštívil pracovníky katedry statistiky matematicko-fyzikální fakulty Karlovy university, matematickou skupinu Ústavu radiotechniky a elektroniky ČSAV, pracovníky oddělení matematické statistiky Výzkumného ústavu tepelné techniky a některé další výzkumné ústavy.

Doc. Zubrzycki se zajímal o teoretické práce a aplikace československých statistiků a informoval naše vědecké pracovníky o práci statistiků polských. Dne 23. října 1957 proslovil v matematické obci pražské přednášku na thema „Srovnání dvou výrobních postupů a pravidlo dualismu.“ V této přednášce referoval o své společné práci s prof. H. STEINHAUSEM, která je připravena do tisku.

Jiří Vondráček, Praha

*

Koncem listopadu 1957 přibyla do ČSR na studijní zájezd řada významných sovětských odborníků z Ústavu automatiky a telemechaniky AV SSSR a Laboratoře telekomunikací AV SSSR. Delegace si prohlédla Ústav matematických strojů ČSAV, Laboratoř automatizace ČSAV a jiné ústavy v ČSR.

Mezi těmito odborníky byl významný pracovník v oboru syntesy hradlových obvodů prof. dr. techn. věd M. A. GAVRILOV, vedoucí Laboratoře pro dálkové ovládání Ústavu